Jaargang 115. Woensdag, 14 Mei 1856. No. 58.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij *enkele inschrijving* aan te besteden:

1. Het HERSTELLEN van METSELWERKEN aan den WALMUUR, ENZ., aan de Westzijde van het Winschoterdiep tusschen Steentilpoortenboog en den Stadswal.

2. IDEM de WALMUUR, ENZ., aan de Zuidzijde van het Loopende Diep tusschen Boteringe- en Kijk-in-'t Jatsbogen.

3. IDEM de WALMUUR aan de Noordzijde van de Noorderhaven bij de Haven- en Spinhuisstraat.

De VOORWAARDEN van Aanbesteding zullen van heden ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen; terwijl nadere INLICHTINGEN te bekomen zijn aan het BUREAU van FABRIKAADJE op het RAADHUIS.

De op Zegel geschreven Inschrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig de algemeene Voorwaarden, moeten vóór of uiterlijk op WOENSDAG den 14den Mei 1856 aan het RAADHUIS worden bezorgd.

De opening der Biljetten en de provisionele toewijzing aan de laagste Inschrijvers op ieder Perceel, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op DONDERDAG den 15den Mei 1856, des voormiddags te tien uur, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS.

GRONINGEN, 5 Mei 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

De PLAATSELIJKE SCHOOLCOMMISSIE in de Gemeente *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de **AANGIFTE** van **KINDEREN**, voor welke de **toegang** tot eene der **STADSSCHOLEN** of der **STADS-ARMENSCHOLEN** in deze Gemeente tegen den **1sten September** aanstaande verlangd wordt, zal moeten geschieden in den loop der maand MEI 1856, bij den Onderwijzer der nieuwe Ooster-Stadsschool, H. SUIDINGH.

GRONINGEN, 28 April 1856.

Namens de Schoolcommissie voornd.,
De Secretaris: A. OUDEMAN.

RAADSVERGADERING,

Vrijdag den 16den Mei 1856, 's avonds te 6 uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

Nadere berigten uit Mexico van den 5den April bevestigen het berigt, dat de opstandelingen die zich laatstelijk nog in de stad Pueblo ophielden, door den president *Comonfort* zijn ten onder gebragt. *Haro y Tamiris* is in een klooster gevlugt. De R. Kath. kerk heeft al haren invloed door dezen opstand verloren. De kerk had in Mexico onmetelijke rijkdommen, welke door het gouvernement thans in beslag zijn genomen en ten voordeele der uitgeputte schatkist zullen verkocht worden. Het geheele rijk vorderde dezen maatregel, dewijl de ondervinding in al de Zuid-Amerikaansche Staten heeft geleerd, dat hoe rijker de kerk en de kloosters zijn, hoe langer de opstand tegen de gouvernementen duurt. De geestelijken pleegden al hunne schatten en die der kerk aan te wenden om den opstand niet alleen te veroorzaken, maar ook om dien te onderhouden. De bisschop van Puebla heeft wel den banbliksem tegen al degenen, die dezen maatregel begunstigen, uitgevaardigd, doch de inwoners van Mexico lagchen om dien maatregel, die in onze eeuw al zijne kracht heeft verloren. Men schat de inkomsten der kerk en kloosters in Mexicoop 12 millioen dollars (30 millioen guldens) jaarlijks.

— Als een blijk van de verbetering der zaken in Californië, wordt onder anderen aangevoerd, dat gedurende de maand Januarij j.l. aldaar slechts 16 moorden hebben plaats gegrepen, tegen 23 in Januarij 1855 en 35 in Januarij 1854.

TURKIJE.

Het *Journal de Constantinople* schat het aantal in de Krim reeds ingescheepte Fransche troepen op 35,000 man. De generaal *Luders* heeft er in toegestemd, dat de ruiterij onder bevel van generaal *d'Allonville*, den terugtogt over Russisch grondgebied zal aannemen.

De Sultan heeft overigens aan verscheidene Engelsch-Fransche divisiën het aanbod gedaan om te Konstantinopel te vertoeven; men gelooft dat hij daarin geleid wordt door den stand der binnenlandsche aangelegenheden.

De dagbladen van Smirna melden dat de geloofsijveraars in Syrië, den Engelschen agent te Marasch, den heer *Guarmini*, met zijn gezin vermoord hebben.

ITALIË.

De Sardinische regering heeft aan de kamers overgelegd, de voor korten tijd zoo veel besprokene nota, gedagteekend den 16den April, welke door de beide Sardinische gevolmagtigden op het Parijsche congres is opgemaakt en aan de overige gevolmagtigden is ter hand gesteld.

Die nota is in zeer krachtige bewoordingen vervat. De gevolmagtigden geven daarin te kennen, dat zij, ten volle vertrouwende op de goedwilligheid van Frankrijk en Engeland, steeds de hoop hebben gekoesterd, dat men zich evenzeer de belangen der Italiaansche volkeren zou aantrekken, als het zoo ernstig is geschied met de Grieksche en Slavische stammen, de Christenen in het Oosten. Die hoop is niet verwezenlijkt. Niettegenstaande den goeden wil van Frankrijk en Engeland heeft Oostenrijk niet gewild dat de Italiaansche aangelegenheden op het congres ter sprake zouden komen, en het congres gaat dus uiteen, zegt de nota, zonder de minste verzachting te brengen in de jammeren van Italië, of aan de overzijde der Alpen een sprank van hoop te doen herleven, die de gemoederen zoo zeer zou hebben tot bedaring gebragt, en het tegenwoordig lot met gelatenheid zou hebben doen dragen. — Van de zijde van Oostenrijk is die jammerlijke uitkomst te begrijpen; ze noopt de Sardinische gezanten evenwel de bijzondere aandacht op Italië nader te vestigen.

De nota doet vervolgens uitkomen hoe zeer sinds 1848 en 1849 de reactie in Italië heeft gezegevierd. Ware dit in den beginne, na de uitspattingen van den revolutiegeest, begrijpelijk, het is te betreuren dat thans nog dezelfde geest van verdrukking Italië beheerscht, er de kerkers overvult, het aantal ballingen steeds doet toenemen, en de politie immer lastiger maakt. Dat houdt het Italiaansche volk in altijddurenden toorn en in revolutionnaire opgewondenheid. Die staat van zaken duurt reeds 7 jaren! In 't laatste echter was de geest rustiger. Italië zag met fierheid een nationaal vorst de wapenen opvatten voor regt en billijkheid, en als die voor geloofsgenooten in 't Oosten ging strijden, hoopte het ook bij den vrede eenige verbetering in zijn lot. Wanneer het echter verneemt, hoe elk onderzoek naar middelen ter verbetering zelfs is onderdrukt, of de toorn daardoor dan niet op nieuw opgewekt worden? zullen de Italianen met hunne zuidelijke drift zich niet op nieuw op den revolutionnairen dwaalweg werpen, en zal Italië niet op nieuw de gloeijende krater worden, dien men wel voor eenen tijd zal kunnen bedwingen, maar die bij de minste Europesche verwikkeling zal uitbarsten?

Moet zulk een staat van zaken de aandacht wekken van de regering van Frankrijk en Engeland, die een gelijk belang hebben bij de ontwikkeling der beschaving, — nog meer moet dit het geval wezen met Sardinië, dat door die revolutionnaire koorts steeds in het ernstigste gevaar wordt gebragt, en z ne krachtige maar gematigde politiek van Piëmont ziet bedreigd. Nog grooter gevaar biedt echter de bezetting van Italië door Oostenrijk aan. Door de kleine vorsten ingeroepen, die de ontevredenheid hunner onderdanen niet kunnen bedwingen, bezet Oostenrijk bijna geheel Midden-Italië. Daardoor wordt het kabinet van Weenen bijna uitsluitend meester van Italië, en wordt het evenwigt in Europa verbroken, en Piëmont bedreigd. Van alle kanten ingesloten door eene mogendheid die niet welwillend-gezind is, wordt het land in voortdurende spanning gehouden, terwijl de regering wordt genoodzaakt troepen onder de wapenen te houden, zijne financiën uit te putten, om ook niet door den invloed van Oostenrijk te worden overweldigd, of misschien zelfs tot jammerlijke uitersten over te gaan.

De Westersche mogendheden kunnen dien staat van zaken niet verlangen, zoo geheel ten nadeele strekkende van de eenige mogendheid, die, toen er nog gevaar aan verbonden was, de wapenen voor de Westersche zaak heeft opgevat, en alleen ten voordeele van de magt, die zonder de minste opofferingen de vrije Donauvaart en de neutraliseerde der Zwarte zee heeft verkregen, en thans als het Sardinië uitgeput had, door allerlei verwikkelingen werkelijk meester zou wezen van geheel Italië.

Deze nota heeft in de zitting van de Sardinische kamer van volksafgevaardigden den 6den dezer allergewigtigste beraadslagingen uitgelokt. Graaf *Cavour* heeft bij die gelegenheid o.a. verklaard, dat de nota door Engeland met de meeste welwillendheid is aangenomen en lord *Clarendon* zelfs bij de discussiën zooveel warmte heeft betoond, dat hij daarvoor den dank van geheel Italië verdient; — dat Frankrijk de beginselen in de nota vervat slechts onder zeker voorbehoud heeft goedgekeurd; — dat algemeen de slechte toestand van Italië is erkend, evenzeer als de eerste staatslieden van Europa hebben te kennen gegeven, dat daarin verandering moest komen, — en dat eindelijk, hoeveel persoonlijke achting de Sardinische en Oostenrijksche gevolmagtigden elkander ook toedroegen, Sardinië en Oostenrijk sinds het sluiten van het congres meer dan immer in politieken zin van elkaâr zijn afgescheiden.

Die vijandige betuiging is door de kamer met de meest luide toejuichingen begroet.

Wij behoeven er niet bij te voegen, dat de staatkundige horizont van die zijde nog niet geheel is opgeklaard.

Ook over de overige haar medegedeelde stukken betrekkelijk de vredes-onderhandelingen, is de beraadslaging der Sardinische kamer naar den wensch des gouvernements afgeloopen; zijne staatkunde is schier eenstemmig goedgekeurd, en het heeft zelfs van de oppositiepartij, van de linker — zoowel als van de regter zijde, de toezegging van ondersteuning ontvangen, indien het, door die staatkunde te volgen, met andere staten in moeijelijkheden mogt gewikkeld worden.

De *Morning Post* zegt, dat Sardinië de ondersteuning va Engeland en Frankrijk gevraagd heeft, tegen de bezetting van sommige deelen van Italië door de Oostenrijkers.

Wat de geschillen met Rome aanbelangt, verklaarde de heer *de Cavour* in de zooeven gemelde zitting van den 6den, dat het tijdstip hunner bijlegging nog verre verwijderd is. Een oogenblik had men daarin gedacht te slagen door een concordaat op de grondslagen van dat, hetwelk met Frankrijk onder het eerste keizerrijk gesloten werd; maar het tusschen Rome en Oostenrijk gesloten concordaat deed te zeer kennen hoe ver zich de eerzucht der Pauselijke regering uitstrekte, en sedert is er geen sprake meer van eenige conventie tusschen de hoven van Turijn en Rome.

SPANJE.

Het officiële blad behelst een besluit der Koningin, waarbij het opvoeren wordt verboden van zoogenaamde gewijde of bijbelsche drama's en van alle tooneelmatige voorstellingen, waarvan het onderwerp behoort tot de christelijk-godsdienstige geheimnissen, of waarin personen voorkomen, voorstellende de Drieëenheid of leden der Heilige Familie.

De zedelijke toestand van het volk moet toch nog op een zeer lagen trap staan, wanneer het noodig is, een dergelijk verbod uit te vaardigen.

DUITSCHLAND.

In de zitting van den Duitschen bond van l.l. Donderdag is door Oostenrijk en Pruissen eene gemeenschappelijke nota betreffende den gesloten vrede ingekomen en in overweging genomen. Naar luid der berigten, spreekt die nota, onder mededeeling van het in Parijs verkregen resultaat, de verwachting uit, dat de Duitsche mogendheden daarmede zullen zijn ingenomen en er eene regtvaardiging in zullen zien van het vertrouwen 't welk zij door het laatste bondsbesluit aan Oostenrijk en Pruissen bewezen hebben.

— Op last der Pruissische regering zullen proeven worden genomen met eene nieuwe soort van stoomvaartuig, dat zonder raderen of schroef, door middel van een bijzonder mechanismus zich zeer snel beweegt en bij uitnemendheid voor het bevaren van stroomen en kanalen geschikt is. Het is door *Alexander Seydell* te Stettin gebouwd.

— In de laatste jaren zijn aanzienlijke sommen aan den Dom te Keulen besteed. De berekening is, dat er tot de gansche voltooijing toe nog 3,600,000 daalders noodig zijn zullen. Kunnen er jaarlijks 300,000 daalders aangewend worden, dan kan men die voltooijing in den betrekkelijk korten tijd van twaalf jaren te gemoet zien.

— Uit Weenen wordt gemeld, dat de generaal *Coronini* aan de regering van Moldavië heeft kennis gegeven dat de ontruiming van dat Vorstendom door de Oostenrijksche troepen binnen zes maanden zou geschieden. Hij heeft aan prins *Ghika* vierentwintig Oostenrijksche officieren en soldaten aangeboden, om daarvan bij de organisatie en instructie van de militie gebruik te maken. De prins heeft dit voorstel aan den Divan van Moldavië medegedeeld, die het heeft verworpen, alleen verzoekende, dat de Oostenrijkers zich zoo spoedig mogelijk zouden verwijderen.

DENEMARKEN.

— In Hamburg is officiëel berigt ontvangen, dat er weldra een Noord-Amerikaansch eskader op de Elbe zou komen, om zich verder naar Koppenhage te begeven. Men meende, dat de komst dier schepen in verband stond met het geschil over den Sondtol.

Zooals men weet, loopen de twee maanden, welke de Vereenigde Staten als eene verlenging van het traktaat toegestaan hebben, om de Deensche regering gelegenheid te geven de zaak te regelen, spoedig ten einde.

De *Faedrelandet* behelst het berigt, dat Rusland, Zweden en Noorwegen, Vrijdag l.l. een protokol onderteekend hebben, waarbij zij toetreden tot de door Denemarken voorgestelde kapitalisatie van den Sondtol.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 10 Mei.

Gisteren heeft het hoogerhuis met algemeene stemmen aangenomen het voorstel, om aan generaal *Williams* een jaarlijksch pensioen van 1000 p. sterl. en den titel van baronnet toe te kennen. Deze zaak mag men aannemen als eene demonstratie tegen den Britschen gezant te Konstantinopel, lord *Stratfort de Redcliffe*.

De bisschop van Oxford stelde daarna voor eene commissie te benoemen, die een onderzoek zou doen naar de wijze, waarop tegenwoordig de doodstraffen voltrokken worden. De openbare executiën waren, zijns inziens, een groot kwaad; ze werden als spectakels beschouwd, die strekten om te demoraliseeren in plaats van te moraliseren. In N.-Amerika worden dan ook de executiën thans alleen voor getuigen voltrokken, en men bevindt zich daar te lande bij dit stelsel zoo wèl, dat niemand het oude weer verlangt ingevoerd te zien. In Pruissen geschieden ze almede in het geheim, en in Beijeren houdt de wetgevende magt zich thans ook reeds met eene verandering ten dezen bezig. De geheele strekking der tegenwoordige wetgeving was, om de doodstraf te ontdoen van hare onnoodige ijselijkheden; doch dit doel wordt niet bereikt, wanneer ze in het openbaar voltrokken wordt. Men weet zelfs, dat op groote misdadiger de doodstraf soms niet toegepast wordt, alleen om het kwaad, dat uit eene openlijke executie voortvloeit, te ontgaan.

Eenige redenaars bestreden het voorstel, hoofdzakelijk daarom, omdat bij geheime doodstraffen het publiek soms niet zou willen gelooven dat ze voltrokken waren.

De markies *van Lansdowne* verklaarde, uit naam der regering, dat hij zich niet kon vereenigen met het benoemen van eene commissie, indien daarmede beoogd werd om strikt heimelijke executiën in de plaats te stellen van de openbare. — Nadat hierna nog eenige leden het woord gevoerd hadden, is de motie aangenomen.

— De rede, waarmede lord *Palmerston* de beraadslaging van het lagerhuis over het vredesverdrag besloten heeft, wordt geroemd als eene van de merkwaardigste redevoeringen die ooit in het Britsche parlement uitgesproken zijn, en ook door politieke tegenpartijders van den edelen lord wordt gezegd, dat zij het gewigt des onderwerps en het belangrijke der omstandigheden waardig was. Vooral werd het slot derzelve toegejuicht, waarin de spreker den blik op de toekomst rigtte, en alom, »in het Oosten en het Westen, in het Zuiden en het Noorden, van het middelpunt van Europa tot de uiterste grenzen van Azië, louter troostrijke verschijnselen en gronden van blijde hoop voor de toekomst der wereld" opmerkte. Hij koesterde de hoop, dat het thans in Engeland levende menschengeslacht nimmer weder ten oorlog zou worden geroepen, maar vertrouwde, dat, indien onverhoopt de vrede eenmaal weder wierd verbroken, Engeland op nieuw toonen zou, onder de beoefening van de kunsten des vredes en bij het toenemen zijner weelde en rijkdom manmoedig en krijgshaftig te blijven.

Onder de bijzondere punten, door lord *Palmerston* behandeld, is ook de discussie van het Parijsche congres over de Belgische drukpers. Hij regtvaardigde geheel de handelwijze van zijnen ambtgenoot, die door onderscheidene sprekers gelaakt was, als zoude hij zich niet krachtig genoeg tegen iedere beperking der drukpersvrijheid verklaard hebben. »Het was niet geheel onnatuurlijk, zeide lord *Palmerston*, dat het Fransche gouvernement, in dagbladen, die nabij de Fransche grenzen en in de Fransche taal uitgegeven worden, aansporingen tot het vermoorden van buitenlandsche souvereinen vindende, den wensch te kennen gaf om aan zulke verfoeijelijkheden een eind te zien maken. Men kan de drukpers beletten, snoode misdaden te prediken, zonder haar de behoorlijke mate van vrijheid te ontnemen. Tegen onbehoorlijke beperking der drukpersvrijheid heeft lord *Clarendon* zich in wel heusche, maar desniettemin stellige bewoordingen verklaard: had hij zulks met heftigheid en verontwaardiging gedaan, dan zou hij welligt zijne populariteit in Engeland vermeerderd, maar voorzeker op het congres het gemeen overleg tegengewerkt hebben. Doch het huis kan er staat op maken, dat Engeland nimmer de hand zal leenen, om buitenlands de drukpers te helpen in boeijen slaan."

— De onlusten in het Duitsche legioen zijn onderdrukt.

— Woensdag werd hier, onder het voorzitterschap van graaf *Shaftesbury*, de jaarlijksche vergadering van het Britsch en buitenlandsch bijbelgenootschap gehouden. Zijn lordschap toonde aan, hoe die instelling zich jaarlijks meer en meer uitbreidde en als van uur tot uur belangrijker werd. In China had het genootschap welgeslaagde pogingen aangewend en de hoop bestond, dat nu ook het Japansche rijk voor zijnen invloed geopend zou worden. Dit was ook, op veel ruimer schaal dan tot hiertoe, het geval met Turkije. Naar hij vernomen heeft, zijn 1900 exemplaren der H. Schriften, in het Turksch vertaald, door Turksche moslems besteld en betaald. — Het verslag werd vervolgens door den eerw. *Bergue* gelezen. De gewone bronnen van inkomsten hebben gezamenlijk 128,725 p. st. (*f* 1.544.700) bedragen, derhalve 4,247 p. st. (*f* 50.964) meer dan in het laatste jaar. Hierbij kwamen nog bijzondere bijdragen. Uit het binnenlandsch dépôt zijn 952,145, uit de buitenlandsche dépôts 522,249, dus in het geheel 1,474,394 bijbels afgegeven, alzoo 23,518 meer dan in het vorige jaar.

— Bij de waterdoctoren is nu ook een zoutdoctor gekomen. Deze wil zijne patiënten met zout genezen. Hij wendt het uitwendig aan en beweert, dat het zout eene even behoudende kracht heeft als men tot dusverre bij het *inzouten* opgemerkt heeft. Het houdt het ligchaam frisch. Inwendig gebruik van zout bevrijdt het bloed van koorts. Met één woord: de eenige medicijnflesch moet het zoutvat zijn.

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 Mei.

Het officiële blad behelst een besluit, waarbij graaf *de Morny* tot buitengewoon gezant in Rusland benoemd wordt, en deelt mede, dat de kolonel *Ney* eergisteren naar Petersburg is vertrokken, om het antwoord van *Lodewijk Napoleon* op de kennisgeving van de troonsbeklimming van Keizer *Alexander*, benevens op diens felicitatie wegens de geboorte van den keizerlijken prins, over te brengen.

— In de zitting van het wetgevend ligchaam van l.l. Woensdag is een ontwerp van wet ingekomen, waarbij het gouvernement 400,000 francs aanvraagt tot bekostiging der plegtigheid en feestelijkheden van den doop van den keizerlijken Prins. Uit de toelichtende memorie blijkt, dat de plegtigheid in de aanstaande maand Junij in de Lieve-Vrouwe-kerk te Parijs zal plaats hebben. Te oordeelen naar de houding der leden, bij de voorlezing van het ontwerp, scheen het dat zij eene aanvrage eener grootere som verwacht hadden.

Het wetgevend ligchaam heeft voorts een ontwerp van wet tot definitieve verevening der oorlogsuitgaven ontvangen. Daaruit blijkt dat de *buitengewone* uitgaven, die het gevolg van den oorlog zijn, te zamen 912 millioen francs bedragen, dat is nagenoeg zestig percent van het eindcijfer eener gewone begrooting van jaarlijksche uitgaven in Frankrijk.

— Het drievoudig verbond, den 15den April bij verdrag gesloten, is tot dusverre nog niet door den *Moniteur* medegedeeld, ofschoon het in het Engelsche Parlement is ingebragt. Daar het vroeger verdrag tusschen de drie mogendheden door het vredestraktaat was verbroken, heeft Oostenrijk vooral de noodzakelijkheid ingezien zich op nieuw er van te verzekeren, 1) opdat het zijne financiën zou kunnen herstellen; 2) om zijn overwigt in Duitschland te behouden, en 3) zijn beheer in Italië te handhaven. Na de rol, die het Weener hof in het Oostersch vraagstuk heeft gespeeld, kon het begrijpen, dat het evenmin kon rekenen op Rusland, als op het in Duitschland altijd naijverige Pruissen, of op Engeland, dat steeds partij vóór Sardinië trekt. Graaf *Buol* begreep, dat er dus niet anders overbleef, dan zich geheel aan Frankrijk aan te sluiten; dit is gelukt. Vandaar het verdrag van den 15den April, waaraan Engeland deel neemt, omdat het innig met Frankrijk verbonden is en het ook wil blijven. Oostenrijk hoopt nu eenigermate op Frankrijk te kunnen rekenen, waar het zijne Italiaansche belangen geldt, en de komst van aartshertog *Maximiliaan* en de mogelijkheid van de reis van Keizer *Frans Joseph* kunnen slechts de strekking hebben het verbond tusschen de beide Roomsche groote mogendheden inniger te doen worden.

De *Times* deelt een schrijven mede uit Parijs, waarin gezegd wordt dat de prins *de la Moskowa*, die zich naar Petersburg begeeft, overbrenger is van een brief van Keizer *Napoleon* aan den Czaar, die ophelderingen behelst betreffende bovenbedoeld verbond tusschen Frankrijk, Engeland en Oostenrijk gesloten.

Velen gelooven dat dit verbond oorspronkelijk bestemd was om geheim te blijven, doch dat de Engelsche regering later daarvan teruggekomen is, ten einde het vredestraktaat voor het Parlement aannemelijker te maken. Zooveel is intusschen

zeker, das de *Moniteur* het tot dusverre nog niet medegedeeld heeft, en dit, men zal het erkennen, verdient eenige bevreemding.

BELGIE.

BRUSSEL, 10 Mei.

De Fransche *Constitutionnel* betoogt in het breede, dat graaf *Walewski*, toen hij de Belgische drukpers in het congres ter sprake bragt, alleen het oog had op de buitensporigheden dier pers, welker strekking het afgrijzen wekt van ieder eerlijk man, en dat hij geenszins inbreuk wilde maken op de onafhankelijkheid der Belgen in zake de vrije discussie over staatkundige aangelegenheden, gelijk sommigen het willen doen voorkomen. De Belgische drukpers, dus redeneert het blad, tast dagelijks de Fransche regering met de grootste hevigheid aan; zij doet eveneens omtrent de Belgische en behandelt Frankrijk dus niet alleen op den voet der meest begunstigde natie, maar doet het zelfs eene nationale behandeling ondervinden; de regering des Keizers nu is boven die aanvallen verheven en men wil de Belgische bladen het regt van beleediging niet betwisten, waarin men het kenmerk eener vrije drukpers wil zien. Doch wanneer men de polemiek der beleedigers de volle vrijheid laat, moet men, vraagt het blad, dan ook de polemiek der misdadigers eerbiedigen? En tegen dit laatste is graaf *Walewski* opgekomen, daar het bekend is, hoe zich onder de Belgische natie schrijvers bevinden, die dagelijks tot het vermoorden van den Keizer der Franschen aanzetten en trachten te betoogen, welke heilrijke gevolgen zulks hebben zou; en de Belgische regering moet getuige hiervan wezen, zonder dat zij hiertegen iets vermag te doen, gebonden als zij is door de wet. — Dit laatste is eene grove onwaarheid. De Belgische wetgeving houdt wel degelijk straffen in tegen het openlijk aanzetten tot dergelijke misdaden, als hier worden bedoeld.

Op dit laatste wordt dan ook door de Londensche *Times* gewezen. Er bestaan, zegt dat blad, in België voldoende waarborgen tegen aanrandingen: 2 à 3 jaren gevangenisstraf en 100 à 2,000 fr. boete is er bepaald voor elken aanval, dien men zich jegens het gezag van eenigen vreemden Souverein veroorlooft. Buitendien, de regering die zich beleedigd acht, behoeft niet, gelijk in Engeland, zelve te ageren; ze kan volstaan vertrouwelijk mededeeling te doen van haren wensch van vervolging, en de Belgische regering zal zelve het geding beginnen. En wat de staatkundige ballingen betreft, de wet is ook jegens hen in België zeer gestreng, zoodat de Keizer van Frankrijk, als hij zich beleedigd acht, slechts de uitlevering behoeft te vragen van zijn aanvaller en de Belgische regering zal tot de uitlevering door de wet verpligt zijn. Vele personen die zelfs de gastvrijheid van België verzoeken, kunnen het verlof tot verblijf niet bekomen. Welke reden kan men dus aanvoeren, die den magtigen staat zou regt geven tegen den zwakkere te hanlen? Is het daarom te bejammeren, dat lord *Clarendon* de woorden van graaf *Walewski* niet krachtiger heeft besproken, men moet het evenzeer betreuren, dat een vorst, die zich kan beroemen uitverkorene te zijn van acht millioen kiezers, ons er toe noopt, ons te herinneren, welk groot verschil er ongelukkigerwijze bestaat tusschen zijnen regeringsvorm en den onzen. Ware het niet beter geweest met verachting dat jammerlijk geschrijf van den duisterling voorbij te gaan, dan een vraagstuk ter tafel te brengen, dat zoovele gevaren aanbiedt, als de opheffing van eene vrije drukpers in een vrij land?

Keizer *Napoleon*, zoo gaat de *Times* voort, kent de Engelsche natie, en moet dus overtuigd zijn, dat, indien wij tot het bewustzijn kwamen dat wij door ons bondgenootschap tot eene reactionnaire staatkunde werden medegesleept, geen kabinet, wat zijne overtuiging ook wezen moge en geene magt van de drukpers, eene jammerlijke en onherroepelijke afscheiding zou kunnen voorkomen. Wij verheugen ons, dat de Fransche regering nog geene maatregelen heeft genomen, welke aan de beslissing van het congres uitvoering zou geven. Wij hopen, dat die onvoorzigtige uitdrukkingen, ofschoon zoo plegtig gedaan, nog zonder eenige uitwerking zullen kunnen vergeten worden; en dat een bondgenootschap, dat zoovele stormen heeft overleefd, niet in gevaar worde gebragt door eenige ijdele woorden, uitgesproken bij eene gelegenheid waar zij geheel misplaatst waren.

De *Morning-Post* beweert, dat men de uitdrukkingen van den graaf *Walewski* nopens de Belgische drukpers niet heeft begrepen. Het blad verdedigt die, als zijnde slechts wenschen ter voorkoming van buitensporigheden.

De Fransche *Pays* gaat in zijne verdediging van den Franschen minister tegenover de Belgische drukpers zoover, van België een roofhol (*caverne des voleurs*) te noemen en vervalt alzoo juist in die buitensporigheden, welke aan sommige organen van de drukpers daar te lande verweten wordt. Alleen de *Gazette de France* onder de Fransche dagbladen verdedigt het Belgische gouvernement en de Belgische drukpers tegen de aanvallen, waaraan beiden thans zijn blootgesteld.

Van alle redevoeringen in het Engelsche Parlement uitgesproken over het voorgevallene op het Parijsche congres nopens de Belgische drukpers, is die van den heer *Gladstone* eene der merkwaardigsten geweest. Hij heeft de Belgische pers zeer in bescherming genomen tegen de daartegen gerigte aanvallen en zijne rede aldus besloten:

»De geschiedenis van België is de geschiedenis van een zeer klein deel van Europa; maar zoo België ook al klein is in grondgebied, neemt het zedelijk toch eene uitgebreide plaats op de wereld in. Ik geloof dat Engeland meermalen er de bewijzen van heeft ondervonden, dat de verhevene geest der oude Belgen levendig gebleven is in het gemoed der Belgen van heden; en het Parijsche congres had zich er voor moeten wachten zijn mandaat te schenden door wolken aan den staatkundigen gezigteinder opeen te stapelen, waar het zijne roeping was die te doen verdwijnen, en ik voor mij ben overtuigd, dat bedoelde opoeping aan het Belgische volk gedaan, om het te bedreigen met inkorting van eene zijner dierbaarste vrijheden, van een zijner eervolste voorregten, er niet toe bijdragen zal om den gezigteinder te verhelderen, maar wel om dien te verduisteren. Door in dergelijk gedrag te volharden, zou men weldra deze vrede in gevaar stellen, wiens herstel met zoo levendige vreugde door ons allen is begroet."

— In de vorige week stierf te Brussel een agent van politie, na vooraf voorzien te zijn geweest met de sacramenten der R.-Kath. kerk. De man was sedert eenige jaren burgerlijk getrouwd geweest, wat door de wet alleen gevorderd wordt, en had zijn huwelijk niet kerkelijk laten inzegenen. Nu is het hier gebruikelijk dat de lijkkist, voordat die naar het kerkhof vervoerd wordt, naar de parochiekerk wordt gebragt, waar een geestelijke het lijk inzegent en gewoonlijk eene lijkmis houdt. Zoo was 't ook nu gebeurd; de pastoor der parochiekerk fungeerde zelf en sprak de gebeden uit. Hierop echter liet hij zich in eene heftige aanspraak er over uit, dat de gestorvene het kerkelijk trouwen veronachtzaamd had, noemde zijn leven onzedelijk en voegde daarbij, dat hij op dit oogenblik eene vreeselijke afrekening met den hemel te sluiten had, omdat hij aan de wetten der kerk niet gehoorzaamd had. Eindelijk verklaarde de pastoor, dat de aanverwanten van den afgestorvene medeschuldig waren aan diens goddeloosheid en dat ook hun de hemelsche tuchtiging zoude treffen.

De toehoorders waren allen verontwaardigd en protesteerden luid tegen die hatelijke uitvallen. Zij hebben daarvan aangifte gedaan bij het gemeentebestuur en dit heeft hierop een besluit uitgevaardigd, waarbij aan alle officieren en agenten van politie verboden wordt, in het vervolg aan de plegtigheden der parochiekerk bijstand te verleenen. Dit besluit heeft groot opzien verwekt en men vreest, dat het tot ernstige verwikkelingen met de geestelijkheid voeren zal. Reeds is de graaf *de Merode*, een der woordvoerders van de clericalen in de kamer, openlijk tegen het besluit opgekomen.

Een ander voorbeeld van onverdraagzaamheid, in deze week voorgevallen, wordt uit Antwerpen gemeld. Daar hebben twee personen een' colporteur van bijbels aangevallen, hem de boeken afgenomen en in de Schelde geworpen, en hem zelven mishandeld. Het is aan de politie nog niet gelukt de daders te ontdekken.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 11 Mei.

Krachtens kon. beschikkingen zijn bij de in het loopende jaar, van den 23sten Mei tot den 7den Junij, in Parijs te houden algemeene tentoonstelling van vee en landbouwwerktuigen en voortbrengselen, van wege Nederland benoemd: tot commissaris, jhr. mr. *D. R. Gevers Deijnoot*, algemeen secretaris der Hollandsche maatschappij van landbouw te Rotterdam; tot leden der jury, welke de prijzen zal toewijzen, de heeren: *G. J. Hengeveld*, veearts der 1ste klasse en leeraar van 's rijks veeartsenijschool te Utrecht, voor zooveel de runderen betreft; mr. *F. A. S. A.* baron *van Ittersum*, landbouwer en veehouder op het Grootoever bij Hattum, voor de landbouw-voortbrengselen; *I. G. J. van den Bosch*, directeur van den Wilhelmina-polder, te Wilhelminadorp bij Goes, voor de schapen, varkens enz., en *H. J. van Gennep*, landbouwer en veehouder in den Zuidplas-polder bij Gouda, voor de gereedschappen en werktuigen.

— Onder dagteekening van den 30sten April j.l. heeft de Koning een besluit genomen, betreffende wijzigingen in de uniform der schutterij. De jas, door de officieren, in kleine tenue, gedragen wordende, zal zijn van donkerblaauw laken, met open kraag en ééne rij knoopen, geheel overeenkomstig het model bij de officieren der infanterie van het leger in gebruik, en de uitmonstering aan den kraag van rood laken; de voorschrevene bepaling zal, wat de kleur van het laken betreft, op de officieren, die thans van een' jas van eene andere kleur van laken mogten zijn voorzien, slechts bij vernieuwing van dat kleedingstuk van toepassing zijn; de officieren zullen geen zilveren galon aan de pantalons, ook niet in groote tenue, meer dragen, maar het galon zal worden vervangen door eene wit lakensche bies.

— In de Vrijdag l.l. gehoudene zitting van den gemeenteraad alhier, is na eene langdurige beraadslaging gestemd over de vraag, of voortaan ten behoeve der gemeentekas al, dan niet, eene belasting op het gemaal zal worden geheven? Zestien leden hebben zich voor het behoud dezer belasting verklaard en even zoovele daartegen, zoodat het nemen van eene beslissing tot eene volgende vergadering is uitgesteld. Drie leden waren afwezig.

Voorts heeft de raad besloten, om zich bij adres te wenden tot den minister van binn. zaken, ten einde nader aan te dringen op eene beslissing op het adres, den Koning in September 1854 aangeboden, betreffende het voorstellen eener wet, waarbij de raad wordt gemagtigd, om, uit hoofde van bijzondere omstandigheden, af te wijken van de art. 246—250 der gemeentewet.

— Men zal zich herinneren, dat de heer advokaat mr. *C. A. W. P. van Baerle*, op den 15den Maart ll. bij de arrondissementsregtbank alhier, ter zake van het beleedigen van magistraats-personen met woorden, is veroordeeld tot een jaar cellulaire gevangenis. Thans verneemt men, dat zoowel gemelde heer *v. B.*, als het openbaar ministerie tegen dat vonnis zijn gekomen in hooger beroep aan het prov. geregtshof alhier, en dat de behandeling ter openbare teregtzitting is bepaald op Zaturdag den 17den dezer, alsmede dat gemelde heer *v. B.* alsdan zal worden bijgestaan door een advokaat te dezer stede. Met veel belangstelling word de behandeling dezer zaak te gemoet gezien.

— Te Schiedam telde men in 't afgeloopen jaar 179 branderijen, 4 distilleerderijen, 41 mouterijen enz. De korenwijnstokerijen hebben in dat jaar ongunstig gewerkt, maar de mouterijen en kuiperijen druk werk gehad. In de tweede helft van dat jaar is er veel gedistilleerd naar Amerika en Frankrijk verzonden.

— Voor eenigen tijd werd door de dagbladen een brief uit de Kaap de Goede Hoop publiek gemaakt, waarin door een der landbouwers aldaar aangedrongen werd op het zenden van Nederlandsche arbeiders derwaarts. Thans verneemt men dat zich aldaar eene commissie heeft gevormd, die een bepaald plan ontworpen heeft om Nederlandsche jongelieden in staat te stellen zich naar de Kaap te begeven. Die commissie heeft zich in verband gesteld met eenige personen hier te lande, aan wier hoofd zich de heer *Beelaerts van Blokland* te Rotterdam bevindt, en dezen uitgenoodigd om knapen en meisjes, die daartoe geneigd mogten zijn, naar de Kaap te zenden. Het reisgeld en de kosten van uitrusting zullen later worden gevonden uit de verdiensten der jeugdige landverhuizers, die bij landbouwers in het werk zouden worden gesteld; maar ten einde ieder denkbeeld van lijfeigenschap weg te nemen, heeft de commissie aan de Kaap op zich genomen, het voogdijschap over de kolonisten te zullen aanvaarden, zoodat de daartoe vereischte stukken haar moeten worden overgemaakt.

HAARLEM, 11 Mei.

In de zitting van den gemeenteraad alhier van gisteren is onder anderen mededeeling gedaan van den inhoud van een koninklijk besluit van den 7den dezer, betreffende het beroep van jhr. *Salvador* van de uitspraak van ged. staten, bij welke hij, in overeenstemming met de beslissing van den gemeenteraad, is verklaard te hebben opgehouden lid van den raad te zijn. Bij dit koninkl. besluit zijn de beslissingen van den gemeenteraad en van ged. staten in hooger beroep bevestigd en is de voorzitter van den gemeenteraad op den commissaris des Konings verzocht het afschrift van dit besluit, na daarvan kennis te hebben genomen, aan den adressant uit te reiken.

De voorzitter heeft kennis gegeven dat aan dit laatste onmiddellijk is voldaan. Een en ander is voor kennisgeving aangenomen.

's HERTOGENBOSCH, 10 Mei.

Gisteren zijn de eerste nieuwe aardappelen van den kouden grond alhier aan de markt gebragt. De kwaliteit was goed, en ze waren groot van soort.

— Naar men verneemt, zullen de kavallerietroepen weder dit jaar bij Reijen kamperen.

LEEUWARDEN, 12 Mei.

In de Donderdag j.l. gehouden zitting van den gemeenteraad is o. a. een besluit aangenomen en vastgesteld tot het heffen eener plaatselijke belasting op het rund- en kalfsvleesch. Diensvolgens zullen, aan te vangen met den 1sten Julij a.s., in deze gemeente, op de hoofdsom van den rijks-accijns op het rund- en kalfsvleesch worden geheven 75 opcenten. Almede zal er van het ingevoerde rund- en kalfsvleesch, hetzij versch, gerookt of gezouten, eene belasting worden geheven ten bedrage van $2\frac{1}{2}$ cent per Ned. pond.

GRONINGEN, 13 Mei.

Aan de heden plaats gehad hebbende stemming ter verkiezing van vier leden van de provinciale staten voor dit district hebben 321 personen deelgenomen. Als men daarbij in aanmerking neemt, dat het aantal kiezers 1744 bedraagt, dan kan men niet zeggen, dat hier eene zeer groote belangstelling in het verkiezingswerk is getoond. Morgen zal de opening der stembriefjes geschieden.

— Krachtens kon. besluit van den 22sten Januarij 1855, is door den minister van financiën benoemd tot commies ter provinciale directie van 's Rijks belastingen te Groningen, de heer CHR. DE WIJS, thans die betrekking ad interim waarnemende.

— Heden morgen is alhier de tentoonstelling van schilderijen van levende Nederlandsche meesters voor het publiek geopend. De ruime met voortreffelijke kunstvoorwerpen voorziene zalen bieden een indrukwekkend gezigt aan. Een aantal van 300 schilderstukken is reeds aanwezig en nog onderscheidene belangrijke stukken worden te gemoet gezien. Onder de tentoongestelde schilderijen merkte men op van de eerste meesters van ons land, van VAN DE SANDE BAKHUIJZEN, V. D. BERG, V. BOMMEL, DAMSCHREUDER, V. DEVENTER, DUBOURCQ, TE GEMPT, BREUHAUS DE GROOT, HANEDOES, VAN HOVE, HULK, ISRAËLS, KOEKKOEK, KRUSEMAN, LIESTE, V. RAVENSWAAIJ, ROTH, RUST, SCHELFHOUT, SCHOTEL, VERSCHUUR, VERVEER, en zoovele anderen meer.

Deze namen zijn reeds op zich zelve waarborgen genoeg, dat de tegenwoordige tentoonstelling wederom veel schoons aanbiedt en eene menigte van kunstschatten hier bijeen zijn vergaderd. Wij twijfelen er niet aan, of het publiek zal de belangelooze moeite van de vereenigde commissie voor de tentoonstelling weten op prijs te stellen, en zoowel door een talrijk en herhaald bezoek zich in de schoonheid van hier geëxposeerde gaan verlustigen, als door een ruimen aankoop van schilderwerken de ontwikkeling van deze schoonste der kunsten ook hier ter stede bevorderen.

— Met de werkzaamheden aan den Poelepoortenboog is reeds een aanvang gemaakt en is de passage voor paarden en rijtuigen gestremd.

— De collecte, l.l. Zondag in de Herv. kerken voor het Nederlandsche zendelinggenootschap gehouden, heeft opgebragt de som van *f* 209.52, zijnde *f* 42.36 minder dan de opbrengst in het vorige jaar.

— Op de warme dagen van gisteren en eergisteren, volgde heden namiddag te 1 uur ongeveer eene geweldige onweersbui. Onafgebroken slingerden een uur lang de bliksemstralen door het zwerk en onophoudelijk ratelde de donder. De hagelsteenen, die daarbij neervielen, waren van aanmerkelijke grootte. Gelukkig hebben wij hier van geene ongelukken vernomen.

— Zaturdag l.l. werd te *Winschoten*, onder de leiding van den heer schoolopziener B. BRUGSMA, de jaarlijksche algem. vergadering der schoolonderwijzers-gezelschappen in het 5de schooldistrikt dezer provincie gehouden. Zij werd bijgewoond door de afgevaardigden van de zes in dat district bestaande onderwijzers-gezelschappen, door een groot aantal andere onderwijzers, ondermeesters en kweekelingen, en geëerd door de tegenwoordigheid van den schoolopziener des 6den districts, mr. J. S. G. KONING, en eenige afgevaardigden uit andere schooldistrikten. De voorzittende schoolopziener opende de vergadering met eene aanspraak, en betoogde, dat »de *onafhankelijke* staatszorg voor het openbaar onderwijs in ons vaderland noodig is, als gegrond in het Nederlandsche volkskarakter," waarbij de Spreker historisch trachtte aan te toonen, dat *vrijheidszucht* en *verdraagzaamheid* twee kenmerken zijn van het Nederlandsch volkskarakter; dat onze zoogenaamd gemengde nationale lagere school gebaseerd is op die eigenschappen van ons karakter; dat de maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* met hare Christelijk-philantropische strekking het idée van zulk eene school het eerst heeft opgevat; dat, ná de afschaffing der heerschende kerk en de algeheele gelijkstelling van al de in ons gemeenebest aanwezige gezindten, 's lands wetgevers het idée van zulk eene school hebben verwezenlijkt; dat ze tot op dit oogenblik als *nationale* school bestaat, en dat de Regering ze blijkens het wets-ontwerp wenscht te behouden, en daarom ook de scheiding der openbare in gezindheidsscholen verwerpt, als moetende leiden tot eene overheersching der kerk over de school, waardoor de staatszorg niet meer onafhankelijk zou kunnen werken, enz. Een vierstemmig mannenkoor, onder de leiding van den onderwijzer K. K. MIDDEL, verving een en andermaal den spreker. Vervolgens werd door de afgevaardigden verslag gegeven van den staat en de werkzaamheden der verschillende gezelschappen, van hetgeen door hen op de jaarlijksche vergaderingen in andere districten was opgemerkt, en werden eindelijk nog eenige besluiten genomen, waardoor aan de maandelijksche vergaderingen in de hoofdplaats van dat district eene meer nuttige strekking gegeven en aan de in dat district aanwezige onderwijzers-bibliotheek een gepaster gebruik verzekerd wordt.

Gezondheids-regeling.

Bij gelegenheid dat onlangs in de Tweede Kamer het voorstel van den heer *Wintgens*, werd behandeld, tot instelling van plaatselijke raden van gezondheid, heeft deze heer eene treffende rede gehouden om de noodzakelijkheid aan te toonen van het aanwenden van middelen om den gezondheids-toestand des volks te verbeteren. Hij heeft er op gewezen wat in Engeland, Frankrijk en België *wèl* en wat bij ons *niet* gedaan wordt om de ongunstige verschijnselen te doen ophouden.

In ons land sterven jaarlijks gemiddeld van de 10,000 kinderen, die geboren worden, 2260 binnen het jaar, en dat dit ligt in een maatschappelijk gebrek, blijkt daaruit, dat de verhouding voor het platte land veel gunstiger is dan voor de steden: tegen 1960 op het platte land sterven er 2833 in de steden. Maar nog treffender zijn de uitkomsten als men de grootste steden vergelijkt. Binnen het jaar stierven in de laatste jaren gemiddeld van de 10,000 kinderen, te

Leeuwarden ..	1754	Breda.......	2381	Utrecht	3067
Maastricht ...	1957	Arnhem.....	2710	Amsterdam...	3236
Nijmegen....	1942	Leiden......	2778	Middelburg...	3333
Zwolle	2008	Haarlem....	2874	Rotterdam....	3521
Groningen....	2114	's Hertogenb.	2890	Dordrecht....	3584
Deventer.....	2326	's Gravenhage	3012		

Daar is veel in ons land, waarbij het niet behoeft ten achter te staan, maar waar het geldt een der edelste belangen, 's volks gezondheid, helaas! daar gevoelen wij eene zekere schaamte, dat wij zóó ten achteren staan. Wil men het bewijs? Wanneer men de bevolking verdeelt naar den ouderdom, dan heeft men op 1 millioen zielen, in

	beneden 20 jaren	van 20 tot 50 jaren.	van 50 tot 60 jaren.	boven 60 jaren.
Nederland........	426,583	414,967	81,468	76,982
Frankrijk.........	361,130	435,653	101,722	101,495
België............	415,713	416,129	79,726	88,432
Sardinië..........	433,480	417,244	77,674	71,602
Denemarken.......	420,956	418,588	78,799	81,657
Zweden...........	426,414	412.229	83,170	78,187
Groot-Brittanje ...	451,173	407,354	68,563	72,910

Nederland bekleedt in deze vergelijking bijna de ongunstigste plaats.

Een vlugschrift, te Londen, Brussel en Leipzig uitgegeven, *la conquête de la Chine*, bevat niets minder dan een plan tot verovering van het Chinesche Rijk! China is, gelijk eertijds het Romeinsche Rijk onder de laatste Keizers, in eenen staat van diep verval. Het land is de buit van eene lafhartige, maar even zoo wreede als hebzuchtige, en even zoo kruipende als hoogmoedige beambten-hierarchie, doorwoeld van geheime genootschappen en van rebellen-scharen en rooverbenden. De nieuwste en beste berigten, die van dezen treurigen toestand getuigen, zijn in deze brochure opgenomen. En nu het plan? Eene maatschappij met een kapitaal van 300 mill. fr. moet er opgerigt worden, om eene armee van 20 à 25,000 man, geworven uit de troepen die door den vrede beschikbaar gemaakt worden, in de golf van Petscheli te doen landen, naar Peking te laten trekken, den Keizer met een pensioen tevreden te stellen, gelijk aan die, welke de Engelsche Compagnie aan de nakomelingen van den Grooten Mogol en de Rajahs der ingelijfde districten betaalt, om in het Rijk orde en rust te stichten, Europesche cultuur te verspreiden, voor het Christendom den weg te banen, en de verbazende landstreek van 300 millioen zielen, tot roem der beschaving, tot zegen van Europeschen handel en industrie, en niet minder tot voordeel der Chinesche kapitalisten en arbeiders te besturen. Hetgeen eene Engelsche Compagnie in Indië durfde en konde, zoude eene Europesche het ook niet in China vermogen? De eerste betaalt van een kapitaal van 150 millioen fr. een dividend van 10 percent, daar Britsch Indië, na aftrek der uitgaven, slechts 500 à 600 millioen fr. opbrengt, terwijl de inkomsten van China, naar GÜTZLAFF, 1434 millioen bedragen, en dus voor die 300 millioen een dividend van 50 ja 100 percent gemakkelijk zijn zoude. Eene toelagchende speculatie! En deze speculatie is zoo regt tijdig. Europa heeft eenen oorlog geëindigd, waarin het zich aan groote ondernemingen gewendde. Men wil de landengte van Suez doorsteken, om het verre Oosten met het Westen te verbinden, het gaat met vele andere stoute plannen om — welke onderneming zoude meer schitterende gevolgen hebben? Maar het volkenregt? Indien Europa het initiatief niet neemt, zal de Chinesche beschaving op eene barbaarsche wijze te gronde gerigt worden. Het volkenregt is slechts voor diegenen, welke zelve het achten, maar niet voor eene bloeddorstige regering, die elken vooruitgang als misdaad straft, die slechts bestaat door de permanente schennis van het volkenregt, enz.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Bij het sluiten dezer waren de Telegrafische berigten wederom nog niet aangekomen.

AANBESTEDING.

Op Maandag den 19den Mei, des middags te 12 uur, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in deze provcie, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 1ste district, aan het lokaal van het provinciaal bestuur alhier, bij enkele inschrijving worden aanbesteed: Het doen van herstellingen aan en het onderhouden van het gouvernementsgebouw te Groningen, aanvangende met den dag der approbatie en eindigende met ultimo December 1856. De gadingmakenden kunnen van de begrooting van kosten van voorschreven werk ter provinciale griffie kennis nemen, terwijl het bestek op de gewone plaatsen ter lezing zal liggen. Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Hoofd-Ingenieur C. BRUNINGS, en den Ingenieur A. L. DE BRUIJN KOPS, beide te Groningen.

KUNSTNIEUWS.

Blijkens hierachter staande advertentie, zal het van vroeger alhier reeds loffelijk bekend tooneelgezelschap van den heer A. VAN LIER zijne voorstellingen openen op aanstaanden Vrijdag. Het zal gedurende deze kermis optreden met een repertoire, dat allezins in den smaak van ons publiek zal vallen. Men wil minder stukken opvoeren uit de moderne Fransche school, maar meer dezulke die ook door degelijken inhoud bij velen hoog aangeschreven staan. Onder anderen worden opgegeven: *Het beleg der stad Groningen; John de klokluider; Jocco, of de aap van Brazilië; de prinses van Mingrelie; Moederliefde en heldenmoed*, enz. Ook oude bekenden, als: *Aballino; Julius van Sassen, en de Kruisvaarders* merken wij op, alsmede stukken als *de Amsterdamsche straatvogels; de vrouwelijke zeelieden* en derg. Kortom, het komt ons voor, dat er kost zal zijn voor aller mond, zoodat wij ook in dit opzigt van de voorstellingen eene gunstige verwachting durven koesteren en daarbij een talrijk bezoek voorzien.

KERKNIEUWS.

Bij kon. besluit van den 2den dezer is eervol emeritaat met pensioen verleend aan de navolgende predikanten, als aan: *W. Greven*, te Culemborg; *A. Radijs*, te Doesburg; *D. T. Huet*, bij de Waalsch-Herv. gemeente te Rotterdam; *J. J. van Deinse*, te Middelburg; *H. J. van Ingen*, te Ouwerkerk in Duiveland; *A. Heyblom*, te Axel; *P. Dirks Koopmans*, te Rinsumageest; *R. Middendorp*, te Hollandsche

Veld; *L. C. van der Meulen*, ...
Doopsg. gemeente te Zijldijk; *J. de Weerat*, te Bergschenhoek, en *A. J. Berkhout*, te Zaandijk.

— Te Arnemuiden, in Zeeland, is beroepen ds. *B. L. Mulder*, thans te Hierden.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 9 Mei, *Waterborg* Katharina, Assens; *van der Plas* Nederland en Oranje, Bat.; *Croese* Peking, Banjoew.; *Gatzen* Elisabeth Helena, Kungelf; *Alberts* Twee Gebroeders en *Riebeling* Cath. Margar., Hamburg; *Kraan* Hendrika Siberdina, Bremen.

TEXEL 9 Mei, *Rasker* Johanna, Dantzig.

VLIE 3 Mei, *Dijkstra* Geertina Harmina, Hamb.

HELVOET 9 Mei, *van Gelderen* Alida Stockholm.

BRIELLE 9 Mei, *Topzant* Martha, Memel.

NEWYORK 20 April, *van Zameren* Iris en 22 *Visser* Fosca Helena, Amsterd.; — 23 *v. d. Hoeven* van Bosse, Rott.; *de Jong qq.* Dolfijn, Palermo.

BOSTON 20 April, *Koning* Carolina, Rott.

KONSTANTINOPEL vóór 24 April, *de Goede* Verwisseling, *Mulder* Gesina, *de Boer* Eensgezindheid en *Rijf* Harlingen, v. Galatz, *Boon* Jantina, v. Ibraila, allen n. Falm.; — 8 *de Vries* Wester-Schouwen, Swansea.

HOLYHEAD 7 Mei, *Boon* Arendina Roelfina, v. Santander n. Liverp.

ABERDEEN 5 Mei, *Schuring* Antje Schuring, Memel.

NORTH SHIELDS 6 Mei, *Munneke* Baudina, Harl.

WOLGAST 5 Mei, *v. d. Meulen* Nooit Gedacht, Emden.

SWINEMUNDE 7 Mei, *Poort* Dirkje, Amst.; *Drent* Anna Cath., Bremen.

DANTZIG 5 Mei, *Slinger* Gesina, Newc.; — 7 *v. Driesten* Bellamy, Rotterdam.

Vertrokken.

AMSTERDAM 9 Mei, *Munnix* Javaan, Bat.; *Hansen* Aeolus, Genua; *Teekelenburg* Sara Alida Maria, Bat.

VLIE 10 Mei, *v. d. Veer* 2 Gebroeders, Schotl.; *Vierow* Theodora Josina, Archangel; *Klasen* Magrietha, *Waker* Cath. Isabella, *Brandts* de Jonge Willem en *Pott* Anna Arendina, Petersb.; *Vaalman* Aurora, Bergen; *de Jonge* Hendrika en *de Jonge* Goede Verwachting, Osterris.; *de Jong* Onderneming en *Barth* 3 Gezusters, Oudsoen.

HELVOET 9 Mei, *Pesant* Ridderkerk, Cardiff.

ROUAAN 6 Mei, *de Jong* Cath. Cornelia, Stockholm.

HAMBURG 7 Mei, *Lever* Cath. Elisabeth, Petersb.; — 8 *Huisman* Maria Margar., Archangel; *Bernardus* Agatha Hendrika, Alesund; — 10 *Korte* Margaretha, Archangel.

KOPPENHAGE 5 Mei, *Wolkammer* Ida, Petersb.; — 9 *Wolkammer* Alberdina en *Wijkmeijer* Anna, de Oostzee.

KIEL 7 Mei, *Faber* Hendrika Catharina, Petersb.

WARNEMUNDE 5 Mei, *de Vries* Zwaantina Margaretha, Schiedam.

WOLGAST 5 Mei, *Kramer* Reasina, Holland.

Zeilklaar.

LONDEN 6 Mei, *Karst* Martha Alida, Petersb.

In lading.

NEWYORK 26 April, *van Rijn* de Vrede en *Willenbrink* Maria Magdalena, Rott.

GRONINGEN, 12 Mei. Vertrokken de nieuwgebouwde schoonerbrik Vrije Handel, kapit. *J. J. Lupkes*, naar Archangel; en de nieuwgebouwde galjoot Regiena, kapit. *E. B. v. Duinen*, v. Groningen, met haver naar Londen.

ZOUTKAMP, 12 Mei. Binnengekomen 11 Mei, *Plukje* Tetsia en *Loots* Emkina, Hamb.

Zeilklaar 11 Mei, *Reijer* Jacobus Begemann, Hull.

OOSTMAHORN, 10 Mei. Ter reede gearriveerd 8 Mei, *Klein* Jantiena, v. Bremerh. n. Zaandam; *Ulpst* Drie Gebroed., *Meijer* Tekla en *Bartels* Antiena, v. Denem. n. Amst.; — 9 *Pomp* de Vr. Stiena, v. Norden n. Groningen.

Vertrokken 7 Mei, *Olthoff* Abeldina, n. Londen, 8 *Bakker* Reinna, n. Harwich, beide v. Groningen.

Zeilklaar *Pekelder* Heidewiga Regiena en *de Winter* Catharina.

DELFZIJL, 11 Mei. Binnengek. 9 Mei, *Bleeker* Hendrika Jacomina en *Geltes* 2 Gezusters, Bremen; *Albers* 3 Gebroeders, Hamb.; — 10 *Bekkering* Geziena, Riga; *Bloema* Wubbegiena Ilbina en *Albers* Gezina Helena, Noorwegen.

TERMUNTERZIJL, 11 Mei. Binnengekomen 6 Mei, *de Lange* de 2 Gezust. en 7 *Ebkes* Maria, Leer; — 9 *Bakker* de Vr. Anna, Emden; — 10 *Burmann* de Vr. Gezina, Leer.

Vertrokken 5 Mei, *Kuiper* de 2 Gebroed. en *Koops* de Vr. Grietje, Hamb.; — 7 *Stamhuis* Maria Edina, Noorw.; *Vos* Alida, Emden; — 8 *v. d. Molen* Jantina, Jemgum; — 10 *Mammes* Frau Maria, Papenb.

Zeilklaar 11 Mei, *Klein* de Goede Verwachting en *Velvis* de Vrouw Catharina, Leer; *Mulder* de Goede Verwachting en *Koops* Catharina, Hamburg.

PETERSBURG, 1 Mei. De stroom alhier is geheel open, en wordt bereids door booten bevaren.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

7 Mei. *Donga*, Helena, v. Dantzig n. Delfzijl, m. hout.
8 —— *Valkenier*, Koophandel, v. Reval n. de Maas, m. rogge.
Jonker, Siberlina, v. Memel n. Montrose, m. vlas.
Kal, Zeevaart, v. Reval n. Rott., m. lijnzaad.
de Boer, Willem, v. Dantzig n. Harl., m. hout.
9 —— *Basberg*, Beurs v. Amst., v. Drammen n. de Oostzee, m. ball.
Spijkman, Juliana Louisa.

De wind den 7 Mei N.W., O.N.O.; den 8sten O.N.O., O., den 9den O.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

TEXEL 10 Mei, *Wilphorst* Joan Jacob, Newcastle; — 11 *de Boer* Boreas, Newc.; *Mooi* Tiessina, Koningsb.; *Stenger* Geziena Margrietha, Nyeköping.

VLIE 9 Mei, *Buining* Magdalena, Dantzig.

BROUWERSHAVEN 11 Mei, *Cramer* Osiris en *Kunst* Ary Scheffer, v. Dordr. n. Bat.

KONSTANTINOPEL 24 April, *Roelfsema qq.* Magdalena Johanna, n. Falm., 28 *Smaal* Bertha, n. Amst. en *Pot* Grietje Weemhof, n. Falm., alle 3 v. Galatz.

TRIEST 5 Mei, *Bok* Elisabeth Maria, Ibraïla.

PATRAS 27 April, *Smit* Anna Jantina, Zante.

MESSINA 30 April, *Nijman* Margar. Herm., Palermo.

LONDEN 9 Mei, *Kroon* Jeanne, Gron.; — 10 *Olthoff* Abeldina, Groningen; *Brouwer* Agina Undina, Leer.

Bij DOUVRES 8 Mei, *Nepperus* Elisabeth, v. Liverp. n. Petersb.

PLYMOUTH 7 Mei, *Engelsman* Gezusters Boll, v. Liverpool n. Petersburg.

LIVERPOOL 8 Mei, *Andersen* Drie Vrienden, Manilla; *Nijman* Komeet, Para.

HARWICH 8 Mei, *v. d. Meer* Cornelia Jacoba, v. Havre n. Stettin; *Fortuin* Cornelia, v. Londen n. Workum.

Vertrokken.

TEXEL 10 Mei, *Olthoff* Jantina, Newc.; — 11 *Ruige* Stad Leiden, Genua; *Naatje* Jan Hero, Archangel.

HELVOET 11 Mei, *Keus* Bengalen, Bat.

BROUWERSHAVEN 11 Mei, *de Wilde* Twee Gezusters, v. Rott. n. Batavia.

TRIEST 1 Mei, *de Boer* Ida, Antw.

FALMOUTH 9 Mei, *Potjewijd* Agatha Geertruida, v. San Sebastiaan n. Belfast.

LIVERPOOL 9 Mei, *v. d. Laan* Jacoba Alida, Nerva.

Zeilklaar.

GIBRALTAR 30 April, *Mannekes* Kleinkinderen, Malta.

LONDEN 9 Mei, *Dik* Alida Sinnige, Archangel.

In lading.

LONDEN 9 Mei, *Blouw* Gezina, Koningsbergen.

BOULOGNE, 7 Mei. Het schip Dina Immechiena, kapit. *de Jongh*, v. Liverpool n. Petersburg, is alhier met verlies van zeilen binnengeloopen.

SCHEEPSVRACHTEN.

DANTZIG, 8 Mei. Gesloten naar Amsterdam *f* 19, Termunterzijl en Delfzijl *f* 18, Antwerpen *f* 21½ p. last hout; Londen 17 sh. 6 d., Liverpool 18 sh. p. load balken.

HANDELSBERIGTEN.

Prijs van het Grof Roggenbrood.

GRONINGEN, 12 *Mei* 1856.
4 Nederl. ℔ 45 cent.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 13 *Mei*.

TARWE.	GERST.	Zw. Voer 40 ℔ *f* 3,15
Oude 70 ℔ *f*	Winter 52 ℔ *f* 5,30	- - 42 - - 3,35
N.Oml.1855 68 - 11,25	- 54 - - 5,70	- - 44 - - 3,60
- - 70 - - 12,00	- 56 - - 6,10	BOONEN.
- - 72 - - 12,75	Zomer 54 - - 5,10	Paardeb. *f* 5,50, *f* 6,25,50,75
- Old. 66 - - 10,10	- 56 - - 5,50	Gr. Erwt. *f*
- - 68 - - 10,85	Knebbe 60 - - 6,30	Graauwe dito *f*
- - 70 - - 11,60	- 62 - - 6,70	ZADEN, ENZ.
- - - -	HAVER.	Old. Koolz. *f*
ROGGE.	Dikke 36 ℔ *f* 2,95	Oml. dito *f*
Inl. 62 ℔ *f* 7,95	- 38 - - 3,15	N. Aveelz. *f*
- 64 - - 8,55	- 40 - - 3,35	Zomerzaad *f*
- 66 - - 9,05	- 42 - - 3,55	G. Mosterdz. *f*
- 68 - - 9,55	- 44 - - 3,70	Lijnzaad *f*
BOEKWEIT.	- 46 - - 3,85	Dederzaad *f*
Gr. Zd. 64 ℔ *f* 7,90	- 48 - - 4,00	Gr. Gort *f* 8,50,75, *f* 9,25,50
- - 66 - - 8,30	- 50 - - 4,20	Parel dito de 100 ℔ *f*
- - 68 - - 8,70	W. Voer 36 - - 2,80	tot *f*
Zw. - 64 - - 7,70	- - 38 - - 3,00	Raapolie per vat *f* 46
- - 66 - - 8,10	- - 40 - - 3,20	
Veen 64 - - 7,60	Zw. - 36 - - 2,75	
- 66 - - 8,00	- - 38 - - 2,95	

Bij geringen aanvoer van Granen, was de handel in de meeste artikels merkelijk aangenamer. Tarwe 35, Rogge 40 en Boekweit 35 cent hooger verkocht. — Gerst 25 a 30 hooger afgaande. — Haver over 't geheel genoegzaam in een doen. — Boonen in de beste soorten hooger verkocht. — Gort wel zoo goed te plaatsen.

ROTTERDAM, 10 *Mei*. Tarwe: 159 ℔ Kleefsche *f* 425. — Rogge: 130 ℔ Amerik. *f* 310; 145 ℔ Zweedsche *f* 297; 144 ℔ Stockholm. — Koolzaad Deensche 71 a 73¼ p. vl. naar kwaliteit. — Lijnzaad: 109, 110 ℔ Koningsb. *f* 290.

SCHIEDAM, 10 *Mei*. Moutwijn *f* 20; Jenever *f* 25,50; Amst. Proef *f* 26,75.

LONDEN, 12 *Mei*. Tarwe en Haver flaauw. Gerst 3 sh. lager.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 13 *Mei*. De prijs der Boter was heden als volgt: 1ste soort ⅛ ton *f* 21,50.

LEEUWARDEN, 9 *Mei*. De prijs der Boter was heden *f* 46.

LONDEN, 12 *Mei*. Vriesche Boter 114 sh.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 13 *Mei*. De aanvoer van rundvee was heden vrij aanzienlijk en er werd vlugge handel gedreven, de vaalmelkten golden van 12 tot 16 cents de 5 ons; van varkens was ook een goede aanvoer en de handel daarin vlug, van *f* 25 tot *f* 32 à *f* 40; de aanvoer van schapen was groot en werd ook hierin nog al vrij wat omgezet, dragtige schapen van *f* 12 tot *f* 18; weide dito *f* 8 tot *f* 9; lammeren *f* 2 à *f* 3.

— Op de paardenmarkt, heden alhier gehouden, was een aanzienlijk getal aanwezig en er werd tamelijk veel handel gedreven; werkpaarden waren veel aanwezig en werden voor *f* 150 tot *f* 250 van de hand gedaan. Er waren ook vreemde kooplieden aan de markt.

GRIJPSKERK, 10 *Mei*. Als naar gewoonte, was onze veemarkt heden zeer ruim voorzien van koeijen, ossen, schapen en lammeren. Het gure weder, waardoor de graslanden zeer schraal zijn, deed de prijzen eenigzins dalen. Om te weiden werd er veel verkocht tegen 10 tot 15 cts. het pond. Lammeren van *f* 2 tot *f* 3,50; — puike waar evenwel hooger. Sedert eenige weken worden hier veel kalfkoeijen naar Holland afgeleverd tegen zeer hooge prijzen; een blijk van de belangrijkheid van den veestapel in dezen omtrek.

LEEUWARDEN, 9 *Mei*. Door de aanhoudende koude was de handel in melk-, kalf- en zware beesten flaauwer en dus de prijzen lager dan de vorige week; vette daarentegen vonden gereede koopers, wijl de aanvoer slechts 80 à 100 bedroeg, benevens 500 à 600 melk- en kalfkoeijen. Vette kalveren ruim aangevoerd, doch de kwaliteit slecht; voor vette varkens en schapen worden steeds hooge prijzen bedongen; er waren ter markt 80 kalveren, 70 à 80 varkens, benevens 250 à 300 biggen, en 60 schapen. Runderen van *f* 100 tot *f* 300; kalf- en melkkoeijen van *f* 90 tot *f* 190; weidekoeijen van *f* 70 tot *f* 170; kalveren van *f* 14 tot *f* 30; weideschapen, in de wol, van *f* 10 tot *f* 18; lammeren van *f* 2 tot *f* 5; varkens van *f* 50 tot *f* 80, jonge dito van *f* 5 tot *f* 20.

LONDEN, 12 *Mei*. De aanvoer aan de veemarkt bestond uit: 4041 runderen, 90 kalveren en 19,590 schapen. De stemming der markt was onveranderd.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 12 *Mei*.

Wegens den feestdag is hier heden beurs noch graanmarkt gehouden. — Ter effecten-societeit zijn verhandeld: Rusland, bij *Stieglitz*, 1855, 5 pCt. 90 a 90¼; Spanje, Binnenl. 6/m., 3 pCt. 40; Mexiko, Onbep. Stukken 3 pCt. 21 7/16. — Onbeduidende affaire.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

K. HOFKAMP
met
T. SMITH.

GRONINGEN, 10 Mei 1856.

*** Getrouwd:

W. MAKKEN,
van *Groningen*,
met
A. VAN DIJKEN.

NOORDDIJK, 10 Mei 1856.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' welgeschapen *ZOON* L. HASELHOFF—LAM.

DOCKUM, 12 Mei 1856.

*** Voorspoedig bevallen van een' *ZOON* Vrouwe M. E. G. WICHERS—DE JONGH.

GRONINGEN, 13 Mei 1856.

*** Heden beviel van eene DOCHTER GRIETJE VAN GIFFEN, geliefde Echtgenoot van

A. ARKEMA.

GRONINGEN, 13 Mei 1856.

*** MIDWOLDA, 7 Mei 1856. Heden overleed, in den ouderdom van ruim 85½ jaar, onze waarde Moeder en Grootmoeder, GEERTJE HELEN. DETHMERS, Wedw. van T. M. TONKES.

E. E. NANNINGA.
Uit aller naam.

*** Heden morgen overleed, na een langdurig lijden, in den ouderdom van 58 jaren, onze geliefde Broeder, SIEMEN OOSTERVELD, diep betreurd door zijne Broeders, Zusters en Vrienden.

BLIKSTEEN, onder *Farmsum*, 7 Mei 1856.

Namens de Broeders en Zusters:
P. OOSTERVELD.

*** WIRDUM, 7 Mei 1856. Heden morgen ontsliep zacht en kalm, in den gezegenden ouderdom van 82 jaren en ruim 4 maanden, onze teerbeminde Moeder JANKE DIDERICA CLOECK, Wed. wijlen den Weleerw. Zeer Gel. Heer W. BEEKHUIS, laatst Predikant te Garijp c. a.

TH. BEEKHUIS.
Namens het 8tal gehuwde Kinderen.

*** Heden middag behaagde het den Alwijzen God, in wiens hand ons leven is, mijne vreugd en verwachting in diepe droefheid te verkeeren, door mijne geliefde Echtgenoot, ANNA POORTMAN, na hare bevalling van eenen ZOON, met denzelven door den dood van mij weg te nemen, in den ouderdom van bijna 46 jaren, na eene gelukkige echtvereeniging van 8 jaren. Twee Kinderen uit een vroeger huwelijk treuren met mij over haar gemis.

GRONINGEN, 8 Mei 1856.

T. D. WOLTHUIS.

Eenige kennisgeving.

*** Overleden te *Doesborgh*, den 8sten Mei 1856, Mevrouw JOANNA MARIA KOOMAN, geb. PEETERS; Echtgenoot van den Heer H. A. KOOMAN, oud-Directeur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen.

Eenige kennisgeving.

*** Heden morgen ontsliep, na een kortstondig doch smartelijk lijden, mijne dierbare Echtgenoot, ELIZABETH JONAS HAZENHOEK, na eene gelukkige echtvereeniging van 6½ jaar, mij nalatende 6 Kinderen, waarvan vier uit een vroeger huwelijk met wijlen J. D. RUSTIUS, terwijl 2 Kinderen uit dien echt haar naar de eeuwigheid waren voorgegaan. De Hemelsche Vader sterke mij, hare hoogbejaarde Moeder en al de haren, om het bittere verlies met onderwerping te dragen.

SCHILDWOLDE, 10 Mei 1856.

C. T. MEIJER,
Landbouwer te *Schildwolde.*

*** Uitgave van **S. GILTJES**, aan den *Helder*. Wordt niet algemeen in commissie gezonden, maar is door alle Boekhandelaren voor rekening te ontbieden bij **HERMAN KOSTER**, Haringpakkerij, te *Amsterdam*.

Een nieuwe vorm

VOOR EEN

ZEESCHIP,

met uitslaande Platen, door *C. OVER DE LINDEN*, Scheepstimmerbaas bij de Marine te *Willemsoord*. Prijs *f* 2,50.

Deze uitgave is vereerd geworden met de inteekening van Z. K. H. Prins FREDERIK DER NEDERLANDEN, Admiraal der Vloot, het DEPARTEMENT VAN MARINE, vele VLAG- en andere OFFICIEREN, SCHEEPSREEDERS en BOUWMEESTERS, GEZAGVOERDERS, enz., waarvan eene Naamlijst voor het Werk is geplaatst.

*** **G. T. N. SURINGAR**, te *Leeuwarden*, heeft uitgegeven en algemeen verkrijgbaar gesteld eenen nieuwen Bundel:

Onuitgegevene en verspreide

Gedichten

VAN

H. TOLLENS, C.ZN.,

GETITELD

NALEZING.

Gedrukt in groot 8vo, op best Mediaan Schrijfpapier en versierd met in Staal gegraveerden Titel en Vignet. Prijs in Carton *f* 3.60.

Van de **Laatste Gedichten**, in Twee Deelen groot 8vo, zijn almede nog Exemplaren verkrijgbaar.

*** De WED. **BORLEFFS** en **TEN HAVE**, Boekhandelaren, Nieuwendijk, L 73, te *Amsterdam*, zijn voornemens deze week uit te geven:

DE WET

HOUDENDE BEPALINGEN OMTRENT DE **HUISHOUDING EN TUCHT OP DE**

KOOPVAARDIJSCHEPEN.

Waarvan de prijs zal zijn **15 Cent**; ter uitdeeling onder de Manschap, bij de **25** Ex. **10** Cent per stuk.

Bestellingen worden bereids aangenomen en dadelijk bij de uitgave verzonden.

OPROEPING.

Die vermeenen naar de Wet Erfgenamen te zijn van wijlen **ELTJE HINDRIKS BERENDS**, in levem Weduwe wijlen JAN HINDRIKS WOLTHOORN, woonachtig geweest te *Finsterwold* en den 23sten April 1856 aldaar kinderloos overleden, worden verzocht zich ten STERFHUIZE te *Finsterwold* te vervoegen, op ZATURDAG den 24sten Mei 1856, des voormiddags te negen uur, ten einde des verkiezende bij de Ontzegeling en Inventarisatie van hare Nalatenschap tegenwoordig te zijn; — terwijl al degenen, die, uit welken hoofde ook, van gemelde Overledene iets te VORDEREN hebben of VERSCHULDIGD zijn, worden uitgenoodigd, daarvan vóór dien tijd Opgave of Betaling te doen aan de ondergeteekenden te *Finsterwold*.

J. K. MULLER,
J. H. ROEMELING,
Executeuren-Testamentair.

AANBESTEDING.

COMMISSARISSEN belast met het beheer van den **KUNSTWEG** van **Winschoten** naar de **Hannoversche grenzen** zijn voornemens, in het openbaar, bij enkele Inschrijving aan te besteden, op DINGSDAG den 20sten Mei 1856, des namiddags te 4 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Beerta*:

De LEVERING van 300 kub. Ellen verbrijzelde KEIJEN, in twee Perceelen, en van **300 kub. Ell. GRIND**, in één Perceel, volgens de Voorwaarden, welke bereids op de plaatsen, waar de gewone Waterstaatsbestekken voorliggen, ter lezing zijn gegeven. De Inschrijvingsbiljetten moeten vóór of op den 18den dezer *franko* bezorgd worden bij den BURGEMEESTER te *Beerta*.

Commissarissen voornoemd:
C. J. ONNES, *Voorzitter.*
PLAAT, *Secretaris.*

De GECOMMITTEERDE SCHEPPERS van het **SCHARMER-ZIJLVEST** gedenken op **Woensdag den 21sten dezer de SCHOUWING** te doen over den **REITDIEPSDIJK** en **PENDAMMEN**, ingevolge de Publicatie, daarvoor aangeslagen ter plaatse waar zulks gebruikelijk is.

GRONINGEN, 9 Mei 1856.

Namens dezelve,
De Secretaris:
R. P. CLEVERINGA, J.z.

Stoomvaart

VAN

HARLINGEN OP HULL.

Het Nederlandsche **IJZEREN RADER-STOOMSCHIP** 1ste kl. **„GRAAF VAN RECHTEREN"**, Kapt. D. VOET, vertrekt geregeld IEDEREN ZATURDAG van **HARLINGEN** naar **HULL**. — Adres voor PASSAGIERS, VEE en GOEDEREN bij den Agent en Expediteur te *Harlingen*,

J. VELLINGA,
Cargadoor.

Stoomvaart

VAN

HARLINGEN OP LONDEN.

Het Nederlandsch **IJZEREN STOOMSCHIP WEST-FRIESLAND**, Kapit. G. E. SWART, vertrekt geregeld ELKEN WOENSDAG van **Harlingen** naar **Londen**.

De Boot zal daarvoor 's DINGSDAGS in *HARLINGEN* komen, om GOEDEREN en VEE in te nemen. — Adres voor PASSAGIERS, GOEDEREN en VEE bij den Agent en Expediteur

J. VELLINGA,
Cargadoor.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op VRIJDAG den 16den Mei 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Een **VOERWERK**, dienende tot het REINIGEN der STADS STRATEN te *Groningen*, met het AANDEEL in de 2 afzonderlijke WAGENS en verdere ANNEXEN daarbij behoorende.

Voorts na bekomen regterlijk verlof:

II. Eene BEHUIZING, get. G 51, met OPEN GROND er achter, staande en gelegen Oostzijde op Schoolholm te *Groningen*, en

III. Eene WONING, get. G 51a, met OPEN GROND, staande naast het vorige Perceel; — deze beide Perceelen toebehoorende aan de Erven C. NIENHUIS; en

IV. Eene BEHUIZING, get. P 114, staande op eigen grond, Oostzijde aan het Schuitendiep, op den hoek van den Verwersgang, te *Groningen*, wordende door A. PIERIE in eigendom bewoond.

Om te aanvaarden: Perceel I op den 19den Mei 1856; Perceelen II en III op den 1sten November 1856 en Perceel IV acht dagen na den Toeslag. De betaling der Koopprijzen zal plaats hebben op den 1sten November 1856. De Perceelen II, III en IV te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—5 uur.

Woensdag den 21sten Mei 1856,

des namiddags te 2 uur, zullen, vóór en in de Behuizing door de Erven van wijlen C. B. NIENHUIS bewoond, Oostzijde op Schoolholm te *Groningen*, publiek worden verkocht: Eenige **MEUBELAIRE GOEDEREN**, waaronder 1 EIKENHOUTEN KABINET, HALVE KASTKLOK, LINNEN, BEDDEGOEDEREN, KOPER, TIN, ENZ.

Te bezien daags bevorens, des namiddags van 2—5 uur.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG den 26sten Mei 1856, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Kastelein J. K. DIJKSTRA, te *Hoogkerk*, ten verzoeke van de Weduwe B. J. BUURSEMA aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene BEHUIZING en SCHUUR, get. A 31, met derzelver HEEM en TUIN, zijnde eene wèl ter nering staande en wèl beklante **STELMAKERIJ** en **KUIPERIJ**, staande en gelegen aan den Trekweg te *Hoogkerk*, zullende jaarlijks tot vaste huur doen *f* 5—00; — en

II. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 5 Bunders, 10 Roeden, 90 Ellen uitmuntend best GROENLAND, in twee Stukken, aan de Vinkemaar, onder *Hoogkerk* gelegen, zullende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur doen *f* 50—00, met het Regt om daarop te mogen TIMMEREN.

Om Perceel I te aanvaarden op den 1sten Junij 1856 en Perceel II dadelijk na den Toeslag.

Boeldag.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG den 2den Junij 1856, des namiddags precies te 2 uur, ten Huize en ten verzoeke van de Weduwe B. J. BUURSEMA, te *Hoogkerk*, publiek worden verkocht:

8 Stuks HORENVEE, 1 BOERENWAGEN, BOEREN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, eene partij MEST, voorts **HUISMOBILIA**, waaronder KABINETTEN, STAANDE KLOK, BEDDEGOEDEREN, ENZ.

ZEEUWSCH IJPEN HOUT.

ZATURDAG den 17den Mei 1856, des morgens te 11 uur, zal, op de Werf van J. DE HAAN, buiten het Kleinepoortje bij *Groningen*, publiek, *voetstoots* worden verkocht:

Eene aanzienlijke partij fijne en gladde **ZEEUWSCHE IJPEN STAMMEN**, aldaar liggende en van heden af te bezien.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

Maandag den 19den Mei 1856,

des namiddags te 3 uur, zullen, vóór en in de HERBERG *WINSUM* en *OBERGUM*, voor de Boteringepoort te *Groningen*, publiek worden verkocht: **MEUBELAIRE** en **HUISHOUDELIJKE GOEDEREN**, als: EIKENHOUTEN PULPITRUM, VURENHOUTEN KASTJE, HALVE KASTKLOK, PORSELEIN, GLAS- en AARDEWERK, KOPER en TIN, BEDDEGOED, eenig GOUD en ZILVER, en hetgeen meer te bezien zal zijn ZATURDAG bevorens, des namiddags van 2—5 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

De ondergeteekende neemt de vrijheid, ter kennis van belanghebbenden te brengen, dat zij, na bekomene magtiging, zich in deze Stad als **HUISONDERWIJZERES** heeft gevestigd.

Adres: in de **Turftorenstraat**, Wijk I no. 275.

M. J. VAN DUINEN.

Manufacturen.

De ondergeteekende zijnen **WINKEL** in WITTE GOEDEREN, WOLLEN- en KATOENEN MANUFACTUREN **GEOPEND** hebbende, heeft de eer zulks aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten te berigten. Door eene soliede en billijke bediening hoopt hij zich veler gunst waardig te maken.

J. P. ALOFS,
Oude Ebbingestraat, nabij den Boog.

Tevens bestaat er **gelegenheid** tot het **plaatsen** van een **LEERLING**.

Ondergeteekende brengt hiermede ter kennis, dat het **WIJN- en KOFFIJHUIS**, aan de **Groote Markt** alhier, 't welk vroeger door zijnen Oom L. KLEERSNIJDER is bewoond geweest, thans door hem is aanvaard, en neemt de vrijheid bij deze zich ten vriendelijkste aan te bevelen bij zijne Medeburgers en Heeren Reizigers; zullende hij alles aanwenden, ten einde, door eene prompte en in ieder opzigt gewenschte bediening, hem de gunst van het geëerde Publiek ten deel moge vallen.

Voorts wenscht hij zijne **lokale gelegenheid** beschikbaar te stellen tot het HOUDEN van **PUBLIEKE VERKOOPINGEN, COMPARITIËN** als anderzins, en daarop beleefdelijk de aandacht te vestigen.

GRONINGEN, 1 Mei 1856.

R. SWARTWOLD,
Wijn- en Koffijhuishouder aan de Groote Markt.

Sedert MEI **VERHUISD** uit de Stoeldraaijerstraat naar het **SCHUITENDIEP**, letter P, no. 332, naast den Koopman DEVES,

B. GARMAN.

Tevens worden bij denzelven **TWEE VERWERSKNECHTEN** gevraagd.

De ondergeteekende berigt zijne Stad- en Landgenooten, dat hij zijnen **KOEK- en BANKETWINKEL geopend** heeft, in het **vijfde Huis** van de **Apoort** te *Groningen*; zich in eens ieders gunst aanbevelende.

GRONINGEN, 13 Mei 1856.

F. E. DE HAAN.

D. BOS,

Horlogiemaker in de Poelestraat,

het 4de Huis van de Markt,

heeft zijnen Winkel ruim gesorteerd in de **nieuwste modellen** van **HORLOGIËN, PENDULES,**

DUITSCHE- EN SCHEEPSKLOKKEN,

alsmede **GOUDEN HEEREN- en DAMES HORLOGIEKETTINGEN, ARMBANDEN, BROCHES, MEDAILLONS, ENZ.**

Hij zal trachten het reeds in hem gestelde vertrouwen door eene naauwkeurige en zuinige behandeling waardig te blijven. Overtuigd dat de bij hem gekochte Goederen alleszins aan het oogmerk voldoen, beveelt hij zich verder minzaam bij het geëerde Publiek aan.

Voor *f* 220 TE KOOP:

Eene in 1855 nieuw gemaakte **TILBURY** met **LEDEREN KAP** en van binnen met **LAKEN** bekleed. Te bevragen aan het BUREAU dezer COURANT.

A. J. Spinhof

is **verhuisd** van de Groote Markt naar de **VISCHMARKT**, lett. K no. 228, alwaar zijn **KOFFIJHUIS** is geopend.

BESTE KROPSALADE,

à 10 Ct. de Krop, bij **J. VROOM**, Kleine Rozenstraat.

De ondergeteekende heeft de eer bekend te maken, dat hij HEDEN **geopend** heeft zijnen **KOEK-, BANKET- en CONFITUURWINKEL**, in de **Gelkingestraat**, links het 3de Huis van de Groote Markt.

Hij zal trachten, door **lekker Gebak** en eene **prompte bediening**, het vertrouwen, dat men hem zal gelieven te schenken, zich waardig te maken.

Vooral zal hij zich beijveren heerlijk **KOFFIJ- en ander BANKET**, ook bij Bestelling, naar keuze volgens Prijs-Courant te leveren.

F. TH. LEICHER.

Leest hier!

De ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Begunstigers bekend, dat hij met zijne **WAFELKRAAM** is geplaatst **no. 1** aan de **Beurs; bakt WAFELEN** van 12, 9 en 6 Stuivers het Dozijn; belooft eene prompte en zindelijke bediening.

ANTONI DE VRIES, van *Groningen*.

Men verlangt, zoo spoedig mogelijk, voor een' **JONGELING, KOST, INWONING** en eenig ONDERRIGT in de **FRANSCHE** en **HOOGDUITSCHE TALEN**, alsmede HUISSELIJK VERKEER, bij een' PREDIKANT ten PLATTEN LANDE. Hierop reflecterenden gelieven zich, met franko opgave hunner Conditiën, te adresseren onder letters P Z aan het BUREAU dezer COURANT.

Een **bekwame KOPERSLAGERSKNECHT** en een **BLIK- en KOPERSLAGERSKNECHT**, tegen **hoog loon** WERK verlangende, vervoegen zich bij de Wedw. J. VAN WEELDREN, te *Winschoten*.

CIBARIA SALUBERRIMA,

IN PLAATS VAN

REVALENTA ARABICA.

Het **heilzaamste voedsel** voor jonge Kinderen, **is** proefondervindelijk bewezen de CIBARIA te zijn. Het kind van den Heer W., te *'s Gravenhage*, levert, onder meer voorbeelden, hiervoor een onloochenbaar bewijs. — Voor zwakke magen kan niets beters worden gebruikt tot versterking, dan de CIBARIA. In *Amsterdam*, *Haarlem*, *Rotterdam*, *Sneek* en elders hebben de uitkomsten dit bewezen. Bovendien bevordert zij den omloop van het bloed, regelt alle natuurlijke afscheidingen, versterkt daardoor het ligchaam en door hare heilzame werking op de hersenen, schenkt zij eene opgeruimdheid en vrolijkheid, die levenslust aankweekt. Smakelijker en spoediger werkende dan **du Barry's Revalenta**, bezit zij overigens dezelfde eigenschappen bij eenen veel lageren prijs (voor 45 Cts. ontvangt men evenveel CIBARIA, als bij de Revalenta 87½ Cts. kost).

De **CIBARIA** wordt afgeleverd in **blikken bussen**, inhoudende 12½, 25 en 50 Ned. Looden, voor 45 Cts., 80 Cts. en *f* 1,50; de Prima voor 75 Cts., *f* 1,40 en *f* 2,50, te *Groningen* bij den Heer R. T. TIDDENS; verder in de bekende Depôts en in het MAGAZIJN te *'s Gravenhage*, bij den Fabrikant J. A. VAN WIJK.

DU BARRY'S REVALENTA wordt zoo verschillend beoordeeld, dat ligt mogelijk ook iemand ten gunste van NEVILL, het voor niet beter houdt dan NEVILL'S namaaksel, dat even zoo echt is als REVALK'S geel-pakjes Meel, als de blikken bussen van den Haagschen fabrikant en als de vijftig andere echte namaaksels, die allen op de faam van **DU BARRY'S REVALENTA** woekeren, maar geen wortel schieten, omdat de ondervinding reeds geleerd heeft, dat ze geene degelijke waarde hebben, maar dikwijls gevaarlijk en schadelijk zijn. Waarom wint DU BARRY'S REVALENTA steeds meer vrienden? Omdat het zich overal gunstig doet kennen, zoovele ongelukkigen geneest, geluk en gezondheid om zich heen verspreidt, hier den verloren kostverzorger weder aan zijne Familie schenkt, ginds stervenden Lievelingen weêr gezond aan de bedroefde Ouders teruggeeft, en zoo overal zijne zegeningen uitdeelt. Herinner u haar huldebewijs, het treffende gedichtje van verleden jaar, waarin het heet:

» Ouden op hun staf gebogen geeft zij adem nieuwe kracht;
» Jongen stort hij sterkte in de adren, sterkte van het voorgeslacht;
» Moeders legt hij 't kranke telgje straks gezond weêr in den schoot."

Had de REVALENTA niet wezenlijk alle die deugden en nog meer dan haar in de Advertentiën toegekend worden, ze zou zich niet zoo lang houden, ze zou niet alle dagen meer voorstanders vinden.

Wij kunnen gerust met URE zeggen: de namaaksels hebben niets geene overeenkomst met DU BARRY'S REVALENTA — en durven gerust NEVILL'S voorgewenden grooter onderdom met stilzwijgen voorbijgaan, daar wel niemand gelooven zal, dat eene Regtbank een vonnis zal vellen, waarbij aan NEVILL c. s. verboden wordt DU BARRY'S REVALENTA na te maken, indien het geval omgekeerd had plaats gehad! De namakers zijn in staat ons te willen wijsmaken, dat zij neefjes en nichtjes van den geleerden Boschdokter zijn, die zich op de Amsterdamsche Kermis liet kijken, dat hij de ontdekker is en zij van hem het echte recept geërfd hebben, zoo als de 100 Eau-de-Cologne-Fabrikanten allemaal de regtlijnige afstammelingen zijn van den eersten uitvinder. Iedereen weet, dat wie zich aan vervalschingen en andere bedriegelijke handelingen schuldig maakt, voor een beetje liegen meer of minder, niet bang is; dat is herhaaldelijk uit de polemieken gebleken die wij hebben moeten voeren. Waarom zeggen zij altijd: » *even goed als REVALENTA*," als de REVALENTA een namaaksel is? He?

Een Heer van mijne kennis was door verschillende kwalen zoo verzwakt, dat hij zijne bezigheden niet meer kon waarnemen; een verstikkende hoest liet hem dag noch nacht rust; daarbij leed hij aan maagkramp en gebrek aan eetlust. Vruchteloos zocht hij hulp bij de Geneeskunde; aan de REVALENTA heeft hij eene thans ongestoorde gezondheid en eene krachtige constitutie te danken.

Eene jonge Vrouw van 28 jaren was door eene ernstige kwaal aangetast; dagelijks had zij bloedvloeijingen, zij leed aan een verstikkenden hoest en pijnen in den epigastre; te vergeefs raadpleegde zij de Geneesheeren te *Montpellier*; te *Parijs* ging het haar niet beter; zij kwam te *Aix* terug, zeggende: ik moet dan sterven, daar er geen hulp voor mij te vinden is; zij weende zonder ophouden en verkwijnde zigtbaar. Sedert eene maand gebruikt zij nu de Revalenta en is al bijna genezen; weg is de hoest, weg de droefheid, en slechts om de 8 of 9 dagen raakt zij nog een weinig bloed kwijt. De lijderes verlangt, dat, zoodra hare genezing volkomen is, die alom in *Frankrijk* door de pers worde bekend gemaakt.

AIX, 31 Maart 1856. J. LIEUTAUD, *Apotheker*.

Een maaltijd van DU BARRY'S REVALENTA kost 6¼ à 10 Cents, naar gelang men eene groote of kleine bus neemt.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Appingedam*, S. RITSEMA; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Delfzijl*, T. H. WIJNTJES; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Meppel*, A. JEULEN en Co.; *Nieuwolda*, R. P. v. CALCAR; *Noordbroek*, W. B. TEDINGA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE en FELDBRUGGE en Co.; *Sappemeer*, Wedw. S. SCHELTENS; *Slochteren*, H. B. HOOGHOUDT; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Steenwijk*, K. TIMMERMANS; *Uithuizen*, J. SCHUURMAN NIEVEEN; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN; en in de bekende Depôts in de andere Steden.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.